

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Academia „Ștefan cel Mare”

COORDONAT

Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova

nr. _____
din „____” _____ 2025
Ministru _____

COORDONAT

Ministerul Afacerilor Interne
al Republicii Moldova

nr. _____
din „____” _____ 2025
Ministru _____

APROBAT

La ședința Senatului Academiei „Ștefan cel
Mare” a MAI,
Proces-verbal nr. _____

din „10” _____ 2025
Rector *Dinu* _____

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru ciclul II, studii superioare de master

Nivelul calificării conform ISCED/CNC

Domeniul general de studiu

Domeniul de formare profesională

Programul de master

Tipul programului de master

Numărul total credite de studii

Titlul obținut la finele studiilor

Baza admiterii

Limba de instruire

Forma de organizare învățământului

7 ISCED

042 Drept

0421 Drept

DREPT MIGRAȚIONAL ȘI PROTECȚIA REFUGIAȚILOR

master profesional (MP)

120 ECTS

Master în Drept

Diplomă de studii superioare de licență; alt act de studii echivalent, recunoscut de autoritatea competentă

limba română

cu frecvență

Înregistrat:

Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare

nr. _____

din „____” _____ 20__

RESPONSABIL DE PROGRAM:

APROBAT

Catedra Securitatea frontierei, migrație și azil

Proces-verbal nr. 3 din „3” iulie 2025

Șef-interimar

comisar-șef

Corneliu RADU

APROBAT

Comisia de asigurare a calității,

Proces-verbal nr. 6 din „08” iulie 2025

Președintele Comisiei, dr., conf. univ.

comisar-șef

Marcel BOȘCANEANU

APROBAT

Consiliul Facultății Drept, administrație, ordine și securitate publică

Proces-verbal nr. 4 din „04” 07 2025

Președintele Consiliului facultății, doctor în drept, conf. univ.

comisar-șef

Vitalie IONAȘCU

Calendarul universitar

Anul de studii	Activități didactice		Sesiuni de examinare		Stagii de practică	Vacanțe		
	Sem. I	Sem. I	Sem. I	Sem. II		Iarnă	Primăvară	Vară
I	Septembrie - Decembrie	Ianuarie - Mai	Decembrie	Mai - Iunie		Ianuarie	Aprilie	Iulie - August
			Ianuarie					
II ¹	Septembrie - Noiembrie		Noiembrie - Decembrie		Sem. III-IV	Ianuarie		

*Mentiune: Anul II, semestrul 3 cuprinde Practica de cercetare pentru elaborarea Tezei de Master (I), iar semestrul 4 cuprinde Stagiul de practică de specialitate și Practica de cercetare pentru elaborarea și susținerea Tezei de Master (II).

Planul procesului de studii pe semestre/ani de studii

Cod, grad de obligativitate, nr./ord.	Denumirea unității de curs	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Nr. credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	C*	S*	L/P*		
Anul I									
Semestrul I									
F.O.01	Metodologia și etica cercetării în domeniul migrației și protecția refugiaților	150	38	112	28	10		Examen	5
F.O.02	Fundamentele dreptului migrațional	150	38	112	28	10		Examen	5
F.O.03	Managementul frontierelor și securitatea migrației	150	38	112	28	10		Examen	5
S.O.04	Integrarea politicilor de gender în practica internațională	150	38	112	28	10		Examen	5
F.O.05	Regimul juridic al străinilor, apatrizilor și beneficiarilor de protecție internațională	150	38	112	28	10		Examen	5
S.O.06	Protecția drepturilor omului	150	38	112	28	10		Examen	5
Total semestrul I		900	228	672	168	60		6	30
Semestrul II									
F.O.07	Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative	150	38	112	28	10		Examen	5
S.O.08	Procedura și practica CEDO	150	38	112	28	10		Examen	5
F.O.09	Drept parlamentar. Controlul constituționalității legilor	150	38	112	28	10		Examen	5
S.O.10	Prevenirea și combaterea traficului de persoane	150	38	112	28		10	Examen	5
S.A.11	Aspecte teoretico-practice privind fluxurile migraționale	150	38	112	10		28	Examen	5
S.A.12	Aspecte comparative în materie de migrație și protecția refugiaților								
S.A.13 S.A.14	Prevenirea și combaterea migrației iregulare Prevenirea și combaterea discriminării și a altor fapte ilicite săvârșite pe motiv de prejudecată	150	38	112	10		28	Examen	5
Total semestrul II		900	228	672	132	30	66	6	30
Total anul I		1800	456	1344	300	90	66	12	60

Anul II									
Semestrul III									
S.O.15	Admisia și reglementarea șederii	180	44	136	14		30	Examen	6
S.O.16	Sistemul de azil și apatridie	180	44	136	14		30	Examen	6
S.A.17	Practica contravențională în domeniul migrației	180	44	136	30	14		Examen	6
S.A.18	Comunicarea în criza migrațională								
Practica de cercetare pentru elaborarea Tezei de Master (I)		360	252	108			252	-	12
Total semestrul III		900	384	516	58	14	312	3	30
Semestrul IV									
SP.O.19	Stagiul de practică de specialitate	540	378	162			378	Examen	18
Practica de cercetare pentru elaborarea Tezei de Master (II)		360	252	108			252	Examen	12
Total semestrul IV		900	630	270			630	2	30
Total anul II		1800	1014	786	58	14	942	5	60
Total pe anii de studii		3600	1470	2130	358	104	1008	17	120

*Notă: C - Curs; S – Seminare; L – Laborator; P – Practice; SP – Stagiile de practică

Stagiile de practică

Nr. d/o	Tipul stagiului de practică	Semestrul	Durata (nr. săpt./nr. ore)	Perioada desfășurării	Nr. credite ECTS
1.	Stagiul de practică de specialitate	IV	9/540	Februarie - Martie	18
Total			9/540		18

Forma de evaluare finală

Nr.	Forma de evaluare finală a studiilor	Termene de organizare	Nr. credite ECTS
1.	Susținerea tezei de master	Iunie	24
Total			24

Unitățile de curs/module la libera alegere

Cod, grad de obligativi tate, nr./ord.	Denumirea unității de curs	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Nr. credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P		
Anul I de studii/ Semestrul II									
F.L.20	Drept penal European	150	38	112	28	10		Examen	5

S.L.21	Drept internațional penal	120	30	90	20	10		Examen	4
Total		270	68	202	48	20		2	9

Modulul psihopedagogic

Modulul psihopedagogic este destinat absolvenților care intenționează să ocupe funcții didactice și este oferit în regim extracurricular (în afara orarului de bază) în cadrul Cursului de recalificare profesională „Psihopedagogie”.

Minimumul curricular inițial (30 de credite ECTS)

<i>Cod, grad de obligativitate, nr./ord.</i>	<i>Denumirea unității de curs</i>	<i>Număr de ore</i>			<i>Număr de ore pe tipuri de activități</i>			<i>Forma de evaluare</i>	<i>Număr de credite</i>
		Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P		
M.O.01	Teoria generală a dreptului	150	38	112	26	12		Examen	5
M.O.02	Drept constituțional și instituții politice	150	38	112	26	12		Examen	5
M.O.03	Drept penal	150	38	112	26	12		Examen	5
M.O.04	Drept civil	150	38	112	26	12		Examen	5
M.O.05	Drept contravențional	150	38	112	26	12		Examen	5
M.O.06	Criminologia	150	38	112	26	12		Examen	5
Total		900	228	672	156	72		6	30

Ponderea unităților de curs/modulelor în planul de învățământ

Funcția în formarea profesională	Numărul de ore	Numărul de credite	Ponderea %
Unități de curs/module fundamentale (F)	900	30	25
Unități de curs/module de specialitate (S)	1440	48	40
Stagiile de practică (SP)	540	18	15
Teza de master	720	24	20

**MATRICEA DE CORELARE A COMPETENȚELOR ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII DIN STANDARDUL DE CALIFICARE CU
DISCIPLINELE/MODULELE DIN PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT**

LISTA COMPETENȚELOR ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII AFERENTE PROGRAMULUI DE STUDII

Competențe generale/profesionale	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC
	<i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:</i>
CG 1. Operarea cu baze de date și informații.	1. identifică rapid actele normative, date și informații utile pentru soluționarea problemei/situației juridice.
CG 2. Cercetarea/Analiza datelor și informațiilor referitoare la probleme/situații concrete din domeniul migrației și protecției refugiaților.	2. evaluează rigurozitatea, relevanța și acuratețea datelor și informațiilor utilizate în procesul de gestionare a migrației și protecției refugiaților.
	3. elaborează și adaptează metode și proceduri proprii de analiză, prelucrare și evaluare a conținutului informațional relevant pentru domeniul migrației și protecției refugiaților.
CG 3. Interpretarea prevederilor legale din domeniul migrației și protecției refugiaților.	4. aplică metode eficiente de interpretare juridică adecvate situațiilor specifice din domeniul migrației și protecției refugiaților, în vederea fundamentării unor soluții conforme cu cadrul normativ național și internațional.
CG 4. Adoptarea și/sau validarea strategiilor de rezolvare a situațiilor specifice din domeniul migrației și protecției refugiaților.	5. evaluează și validează strategii juridice de soluționare a situațiilor specifice din domeniul migrației și protecției refugiaților, prin raportare la cadrul normativ național, european și internațional aplicabil, precum și la jurisprudența relevantă.
	6. adoptă soluții juridice integrate și contextuale în gestionarea cazurilor legate de migrație și protecția refugiaților, utilizând metode avansate de interpretare a normelor legale ale dreptului internațional al drepturilor omului și bune practici instituționale.
CG 5. Elaborarea soluțiilor de rezolvare a problemelor/sarcinilor specifice activității profesionale juridice.	7. concepe soluții juridice fundamentate normativ și factual pentru gestionarea situațiilor generate de migrația forțată sau voluntară, prin aplicarea coerentă a legislației naționale în materie de azil, imigrare și protecție subsidiară, corelată cu reglementările și standardele internaționale relevante.
	8. elaborează strategii operaționale și instrumente juridico-instituționale de intervenție în cazuri complexe privind statutul refugiaților, apatridia sau returnarea, utilizând metode interdisciplinare și colaborative, în concordanță cu principiile legalității, proporționalității și protecției drepturilor fundamentale.
CG 6. Elaborarea documentelor juridice specifice domeniului migrației și protecției refugiaților.	9. redactează documente juridice cu caracter jurisdicțional utilizând un limbaj tehnico-juridic adecvat și temeuri legale relevante, în conformitate cu legislația națională și cu instrumentele internaționale privind drepturile refugiaților și migranților.
	10. elaborează opinii juridice, note de fundamentare și propuneri de reglementare în domeniul migrației și protecției internaționale, având în vedere analiza contextuală a cazurilor, practica instituțională și standardele europene și internaționale în materie de drept al refugiaților și migrație.
CG 7. Verificarea respectării procedurilor judiciare.	11. evaluează conformitatea procedurilor judiciare aplicabile în materia azilului, expulzării, detenției administrative sau returnării, cu normele naționale și obligațiile internaționale asumate de statul nostru.
	12. monitorizează respectarea garanțiilor procesuale și a drepturilor procedurale ale solicitanților de azil, refugiaților și migranților în cadrul procedurilor legale incidente, asigurând aplicarea corectă a principiilor de legalitate, non-refoulement și acces efectiv la justiție.
CG 8. Asigurarea ordinii juridice și protecției drepturilor.	13. aplică instrumentele juridice și mecanismele instituționale naționale și internaționale în vederea menținerii ordinii juridice în contextul migrației, asigurând echilibrul între controlul legal al fluxurilor migratorii și respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor strămutate.
	14. identifică și soluționează situații de încălcare a drepturilor solicitanților de azil, refugiaților și migranților, utilizând căi legale de intervenție, inclusiv sesizarea autorităților competente, redactarea de opinii juridice și aplicarea standardelor internaționale privind protecția persoanelor vulnerabile.
CP 1. Corelarea prevederilor constituționale cu situațiile factice.	15. analizează și interpretează situații factice privind migrația și protecția refugiaților prin raportare la dispozițiile constituționale referitoare la drepturile și libertățile fundamentale.

	16. evaluează compatibilitatea măsurilor administrative și legislative aplicate migranților, solicitanților de azil și refugiaților cu normele constituționale, în special în ceea ce privește respectarea principiului demnității umane, dreptul la viață privată și de familie, precum și interzicerea expulzărilor colective sau arbitrare.
CP 2. Realizarea controlului constituționalității actelor normative și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.	17. analizează conformitatea actelor normative interne în materie de migrație, azil și protecția refugiaților cu prevederile Constituției Republicii Moldova.
	18. evaluează compatibilitatea tratatelor internaționale ratificate de Republica Moldova în domeniul migrației și protecției refugiaților cu normele constituționale, identificând eventuale conflicte de constituționalitate și formulând propuneri de armonizare legislativă.
CP 3. Planificarea și organizarea activității de înfăptuire a justiției.	19. proiectează și coordonează activități juridico-procedurale în scopul asigurării accesului efectiv la justiție pentru migranți, solicitanți de azil și refugiați, cu respectarea principiilor de echitate, celeritate și imparțialitate în procesul de soluționare a cauzelor specifice acestui domeniu.
	20. organizează, în colaborare cu instituțiile competente, demersurile judiciare și administrative necesare aplicării eficiente a cadrului legal național și internațional privind protecția refugiaților și regimul străinilor, integrând perspective interdisciplinare și respectând exigențele statului de drept.
CP 4. Examinarea cauzelor în limitele competenței prevăzute de lege.	21. analizează și soluționează cauze juridice privind solicitarea de azil, recunoașterea statutului de refugiat, expulzarea, returnarea sau detenția administrativă a migranților, în limitele competenței stabilite de lege, prin aplicarea normelor procedurale și substanțiale relevante.
	22. delimitează corect competențele materiale și funcționale ale autorităților și instanțelor implicate în soluționarea litigiilor din domeniul migrației și protecției refugiaților, asigurând respectarea dreptului la un proces echitabil și aplicarea principiului legalității în actul de justiție.
CP 5. Adoptarea/emiterea/ actelor procedurale în conformitate cu competența atribuită.	23. elaborează și emite acte procedurale specifice procedurilor de azil, expulzare, returnare sau acordare a protecției internaționale, cu respectarea competenței legale, a normelor procedurale și a principiilor statului de drept.
	24. adoptă măsuri procedurale prin acte administrative sau jurisdicționale, în limitele competenței atribuite de lege, asigurând legalitatea, motivarea și respectarea drepturilor fundamentale ale migranților, solicitanților de azil și refugiaților.
CP 6. Monitorizarea calității și eficienței justiției.	25. evaluează calitatea actului de justiție în cauzele privind migrația și protecția refugiaților, prin analiza respectării standardelor procesuale, a duratei procedurilor și a gradului de protecție efectivă a drepturilor fundamentale ale persoanelor vizate.
	26. Monitorizează eficiența instituțională a mecanismelor judiciare și administrative implicate în soluționarea litigiilor privind statutul juridic al migranților și refugiaților, formulând propuneri de optimizare în conformitate cu bunele practici internaționale și indicatorii de performanță juridică.
CP 7. Corelarea normelor juridice la situațiile faptice.	27. Identifică și aplică în mod adecvat normele juridice incidente situațiilor faptice referitoare la migrație, azil, protecție subsidiară sau returnare, prin interpretarea contextuală a legislației naționale și a tratatelor internaționale în materie.
	28. fundamentează soluții juridice corelate cu faptele specifice fiecărui caz privind statutul migranților și refugiaților, asigurând concordanța între realitatea socio-juridică și dispozițiile legale aplicabile, inclusiv în cazuri de apatridie, trafic de persoane sau protecția minorilor neînsoțiți.
CP 8. Consilierea și asistența juridică.	29. furnizează asistență juridică calificată migranților, solicitanților de azil și refugiaților, prin explicarea drepturilor și obligațiilor legale, precum și a procedurilor judiciare relevante, în conformitate cu legislația națională și standardele internaționale de protecție.
CP 9. Evaluarea circumstanțelor în vederea executării documentelor executorii.	30. analizează circumstanțele juridice, administrative și umanitare ale persoanelor vizate în vederea executării documentelor executorii privind returnarea, expulzarea sau transferul, cu respectarea principiilor legalității, proporționalității și non-refoulement-ului.
	31. evaluează legalitatea și oportunitatea executării măsurilor prevăzute în titlurile executorii aplicabile în materia migrației și protecției refugiaților, ținând cont de statutul juridic al persoanei, existența unor riscuri de încălcare a drepturilor fundamentale și de cooperarea instituțională necesară.
CP 10. Intentarea procedurii de executare.	32. inițiază procedura de executare a actelor judiciare privind returnarea, expulzarea sau transferul migranților, în conformitate cu prevederile legale naționale și obligațiile internaționale asumate de stat.
	33. elaborează și depune actele necesare intentării procedurii de executare în cauze ce vizează migrația și protecția refugiaților, justificând temeiurile legale ale acțiunii și evaluând compatibilitatea acestora cu principiul non-refoulement.

MATRICEA DE CORELARE A COMPETENȚELOR ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII DIN STANDARDUL DE CALIFICARE CUDISCIPLINELE/MODULELE DIN PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Nr. d/o	Denumirea disciplinei/ modulului	Codul Modulului/disciplinei	Nr. credite de studii	Competențe																																
				Generale								Profesionale																								
				CG1	CG2	CG3	CG4	CG5	CG6	CG 7	CG 8	CP1	CP 2	CP3	CP 4	CP5	CP6	CP7	CP8	CP9	CP10	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC														
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
1.	Metodologia și etica cercetării în domeniul migrației și protecția refugiaților	F.O.01	5	0,5		0,5		0,5				0,5	0,5			0,5		0,5						0,5				0,5			0,5					
2.	Fundamentele dreptului migrațional	F.O.02	5		0,5		0,5		0,5	0,5				0,5	0,5			0,5		0,5					0,5				0,5							
3.	Managementul frontierelor și securitatea migrației	F.O.03	5		0,5		0,5		0,5	0,5				0,5	0,5			0,5		0,5					0,5				0,5							
4.	Integrarea politicilor de gender în practica internațională	S.O.04	5	0,5		0,5		0,5				0,5	0,5			0,5		0,5						0,5				0,5				0,5				
5.	Regimul juridic al străinilor, apatrizilor și beneficiarilor de protecție internațională	F.O.05	5		0,5		0,5		0,5	0,5				0,5	0,5			0,5		0,5					0,5				0,5							
6.	Protecția drepturilor omului	S.O.06	5	0,5		0,5		0,5	0,5				0,5	0,5			0,5		0,5					0,5				0,5								
7.	Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative / Contenciosul administrativ în materia migrației și protecției refugiaților	F.O.07	5		0,5		0,5		0,5	0,5				0,5	0,5			0,5		0,5					0,5				0,5							
8.	Procedura și practica CEDO	S.O.08	5		0,5		0,5		0,5	0,5				0,5	0,5			0,5		0,5					0,5				0,5							
9.	Drept parlamentar.	F.O.09	5	0,5		0,5		0,5	0,5				0,5	0,5			0,5		0,5					0,5				0,5								

[illegible]

NOTĂ EXPLICATIVĂ

1. PROFILUL PROGRAMULUI DE MASTER

Programul de master *Drept migrațional și protecția refugiaților* face parte din studiile superiare de masterat ciclul II care este încadrat în domeniul de formare profesională 0421 Drept, fiind parte a domeniului general de studiu 042 Drept, care la rândul său aparține domeniului fundamental al științei, culturii și tehnicii 04 – Business, administrare și drept. Această încadrare se realizează în conformitate cu prevederile Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 482 din 28 iunie 2017, ale Planului-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de masterat (ciclul II) și studii integrate, aprobat prin Ordinul MEEC nr. 120 din 10 februarie 2020, precum și în conformitate cu Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014.

Informații privind *programul de studii 0421.1 Drept*:

Nivelul calificării: Ciclul II – studii superioare de masterat, nivelul 7 ISCED.

Forma de învățământ: învățământ cu frecvență.

Durata programului de studiu: 2 ani.

Credite de studii: 120 credite ECTS.

Limba de studii: limba română.

Structural, programul de master include studiul numeroaselor unități de conținut.

La programul de studii *Drept migrațional și protecția refugiaților* se pot înscrie persoanele care prezintă diplomă de studii superioare de licență sau un alt act de studii echivalent, recunoscut de autoritatea competentă.

Programul de studii universitare de master în *Drept migrațional și protecția refugiaților* (120 de credite ECTS) este proiectat în vederea formării unor specialiști cu pregătire avansată, capabili să se integreze și să intervină activ într-un cadru juridico-social caracterizat prin competitivitate și complexitate. Acesta urmărește dezvoltarea competențelor analitico-teoretice și aplicative necesare identificării, gestionării și soluționării problemelor specifice dimensiunii migraționale și protecției refugiaților, prin utilizarea instrumentarului juridic și a cunoștințelor de specialitate aferente ramurilor dreptului.

Dimensiunea formativă a programului este corelată cu obiectivele de învățare centrate pe acumularea de cunoștințe, dezvoltarea capacităților cognitive și profesionale, modelarea atitudinilor și integrarea acestora într-un ansamblu coerent de competențe juridice. Acestea sunt adaptate cerințelor actuale ale pieței muncii și profilului profesionistului în domeniul dreptului migrațional și protecției refugiaților. Totodată, programul asigură o deschidere epistemologică către dinamica evolutivă a științelor juridice, promovând receptivitatea față de inovația teoretică și practică din domeniu.

2. OBIECTIVELE PROGRAMULUI DE STUDII

Obiectivele programului de studii universitare de master în *Drept migrațional și protecția refugiaților* sunt orientate strategic spre dezvoltarea și consolidarea competențelor avansate, atât teoretice, cât și practice, ale viitorilor specialiști în domeniul juridic. Acestea vizează:

- ✓ Asimilarea aprofundată a conceptelor, teoriilor și instituțiilor fundamentale ale jurisprudenței, în vederea facilitării unei interpretări și aplicări inovatoare a acestora în contexte de cercetare și practică juridică;

- ✓ Aplicarea riguroasă a cunoștințelor de specialitate, a metodologiilor științifice și a procedurilor performante în activitatea instituțiilor și autorităților din domeniul protecției migranților și refugiaților;

- ✓ Exersarea capacității de luare a deciziilor motivate juridic, bazate pe argumentație logică și pe evaluarea normativă a situațiilor din practică;

- ✓ Formularea de soluții juridice relevante pentru problemele actuale ale dreptului migrațional, prin utilizarea unui cadru conceptual modern și a unei abordări pluridisciplinare;

- ✓ Adaptarea și integrarea elementelor de drept comparat, prin corelarea experiențelor juridice internaționale cu realitățile sistemului național de drept;

- ✓ Manifestarea unei autonomii intelectuale în procesul de aprofundare și extindere a studiilor, cu capacitatea de a desfășura activități de cercetare și documentare independentă în domeniul dreptului migrațional;
- ✓ Identificarea lacunelor legislative și inițierea unor demersuri argumentate în vederea elaborării sau modificării normelor juridice aferente sferei dreptului migrațional și protecției refugiaților;
- ✓ Dezvoltarea unei capacități adaptative și proactive în raport cu evoluțiile și transformările din dreptul național, european și internațional, pentru a răspunde exigențelor unei practici juridice moderne și eficiente.

Coresponderea acestora misiunii Academiei. Programul de studii *Drept migrațional și protecția refugiaților* se aliniază direct direcțiilor strategice instituționale de dezvoltare, prin implementarea coerentă a obiectivelor prioritare ale instituției și prin consolidarea calitativă a ofertei educaționale, în conformitate cu orientările și politicile naționale în domeniul învățământului superior și nu numai. Structura sa curriculară reflectă o concepție educațională modernă, în care conținuturile disciplinelor incluse în planul de învățământ sunt proiectate pentru a susține formarea și perfecționarea competențelor profesionale avansate, printr-o abordare integrativă, interdisciplinară și multidisciplinară a problematicilor contemporane specifice domeniului migrațional.

Curriculumul este elaborat conform principiilor pedagogiei centrate pe student, vizând dezvoltarea autonomiei în învățare, stimularea gândirii critice și consolidarea capacităților aplicative prin utilizarea metodelor didactice interactive și a tehnologiilor educaționale moderne. Accentul este pus pe implicarea activă a studentului în procesul formativ, prin activități de studiu individual, cercetare aplicată și integrarea cunoștințelor teoretice în situații practice relevante pentru sfera dreptului migrațional.

Racordarea programului de studii și a planului de învățământ la tendințele internaționale din domeniu.

Conținutul programului de studii universitare de master în *Drept migrațional și protecția refugiaților* este aliniat standardelor și direcțiilor de evoluție atât la nivel național, european cât și internațional, reflectând tendințele contemporane din domeniul științelor juridice. Acesta este proiectat cu scopul de a asigura formarea unor specialiști cu un înalt grad de competență profesională, dotați cu o pregătire riguroasă atât în plan teoretico-dogmatic, cât și în dimensiunea aplicativ-practică, apți să activeze în cadrul structurilor instituționale ale statului.

Fundamentul metodologic și conținutul epistemic al programului sunt în concordanță cu normele și orientările generate de actele internaționale relevante și de jurisprudența instituțiilor europene și internaționale, integrând totodată perspective privind aplicabilitatea acestora în contextul normativ și instituțional autohton.

Curriculumul este conceput prin corelare cu modelele de formare juridică promovate în statele membre ale Uniunii Europene, beneficiind de o compatibilitate didactică și conceptuală cu programe similare, precum cel de *Master în Dezvoltare Internațională și Migrație* organizat la Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, România, sau *International migration and global social change* organizat în cadrul Universității de Vest din Timișoara, România. Acest demers permite nu doar transferul de bune practici, ci și convergența educațională în spațiul juridic european.

3. EVALUAREA AȘTEPTĂRILOR SECTORULUI ECONOMIC ȘI SOCIAL (studierea cerințelor Cadrului Național al Calificărilor, precum și al celui european; studiarea fișelor de posturi din instituțiile potențial angajatoare, evaluarea pieței prin metoda chestionarelor etc.)

Evaluarea corespondenței dintre programul de master *Drept migrațional și protecția refugiaților* și așteptările mediului socio-economic se realizează printr-un demers analitic și sistematic, care presupune alinierea obiectivelor formative la cerințele actuale ale pieței muncii, în conformitate cu standardele stabilite de Cadrul Național al Calificărilor cât și Cadrul European al Calificărilor.

Această evaluare implică: analiza cerințelor de competență formulate în cadrul celor două documente-cadru cum sunt CNC și EQF, cu scopul de a asigura compatibilitatea calificării acordate cu nivelul 7 al Calificărilor de nivel master; studiarea fișelor de post din cadrul autorităților și instituțiilor publice relevante, cum ar fi Inspectoratul General pentru Migrație, Ministerul Afacerilor Interne etc., precum și din cadrul organizațiilor internaționale și neguvernamentale active în domeniul protecției refugiaților; aplicarea unor metode sociologice de cercetare, precum chestionare, interviuri și focus-grupuri cu

angajatori, experți și practicieni din domeniul migrației, drepturilor omului și administrației publice, pentru a identifica nevoile reale de formare profesională și lacunele existente în pregătirea actuală a specialiștilor.

Structura curriculară și conținutul disciplinelor din cadrul programului de master *Drept migrațional și protecția refugiaților* sunt elaborate în corelare directă cu cerințele actuale ale pieței muncii, prin consultări sistematice cu reprezentanți ai mediului instituțional și socio-profesional. Acestea sunt calibrate în funcție de exigențele și așteptările angajatorilor, în scopul de a asigura relevanța formării academice față de realitățile și dinamica domeniului migrațional și a spațiului juridic național.

Programul contribuie semnificativ la satisfacerea cerințelor de formare continuă a specialiștilor care își desfășoară sau urmează să își desfășoare activitatea în cadrul autorităților și instituțiilor publice din Republica Moldova. Acesta oferă suport metodologic pentru aprofundarea cunoștințelor și dezvoltarea competențelor aplicative în domenii precum protecția drepturilor migranților, refugiaților sau al altor categorii de persoane care solicită o anumită formă de protecție și consolidarea instituțiilor democratice și promovarea statului de drept.

În procesul de elaborare a activităților didactice și a conținutului disciplinelor, cadrele didactice implicate în program analizează fișele de post și profilurile ocupaționale aferente instituțiilor angajatoare, pentru a identifica în mod specific nevoile de formare profesională la nivel instituțional, asigurând astfel o ofertă educațională contextualizată și orientată spre inserția eficientă pe piața muncii.

4. CONSULTAREA PARTENERILOR ÎN PROCESUL DE ELABORARE A PROGRAMULUI DE STUDII (angajatori, profesori, absolvenți, studenți etc.)

Elaborarea programului de masterat *Drept migrațional și protecția refugiaților* a fost realizat cu implicarea activă a partenerilor sociali relevanți, în scopul asigurării coerenței curriculare cu exigențele pieței muncii și ale cadrului normativ național și internațional în domeniul migrației și azilului.

Astfel, în procesul de fundamentare și proiectare a programului, au fost consultați: *angajatori* din sectorul public și privat, inclusiv reprezentanți ai Inspectoratului General pentru Migrație al MAI din Republica Moldova privind protecția refugiaților și drepturile migranților. A fost oferit feedback valoros privind competențele profesionale așteptate de la absolvenți și nevoile reale de formare profesională; *cadrele didactice universitare* și cercetători în domeniul dreptului internațional, dreptului umanitar și al politicilor migratorii, care au contribuit la alinierea programului cu tendințele doctrinare actuale și cu standardele europene de educație juridică; *studenți* și *absolvenți* ai ciclului I și II de studii juridice, ale căror sugestii au vizat atât conținutul disciplinelor, cât și metodele de predare-învățare și evaluare. Acest dialog a asigurat orientarea programului spre nevoile reale de învățare și dezvoltare profesională ale beneficiarilor direcți. De asemenea, au fost organizate mese rotunde și consultări tematice în parteneriat cu instituții relevante și structuri de profil, ceea ce a permis colectarea unor opinii pertinente privind structura și relevanța programului.

Acest proces participativ a avut drept obiectiv corelarea formării academice cu cerințele actuale ale domeniului migrației și azilului, în concordanță cu prioritățile statului Republicii Moldova în ceea ce privește gestionarea fenomenului migraționist și asigurarea protecției refugiaților, conform standardelor internaționale asumate.

5. RELEVANȚA PROGRAMULUI DE STUDII PENTRU PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ.

Programul de masterat *Drept migrațional și protecția refugiaților* răspunde în mod direct cerințelor pieței forței de muncă din Republica Moldova, într-un context național și regional marcat de intensificarea fenomenelor migraționiste, mobilitatea transfrontalieră crescută și obligațiile internaționale asumate de statul moldovean în materia drepturilor omului, azilului și migrației.

Piața muncii relevă o nevoie constantă de specialiști cu formare avansată în domeniul juridic, capabili să gestioneze dosare complexe ce implică aspecte legate de statutul juridic al străinilor, procedurile de azil, protecția refugiaților, combaterea traficului de ființe umane, migrația forței de muncă și integrarea socio-juridică a migranților. Instituții publice precum Inspectoratul General pentru Migrație, Ministerul Afacerilor Interne, instanțele de judecată, dar și organizații internaționale și neguvernamentale active în domeniu, solicită personal cu expertiză specializată, capabil să aplice normele naționale și internaționale în mod eficient și profesionist.

Programul contribuie la dezvoltarea unei resurse umane calificate, oferind competențe teoretice și practice în dreptul internațional al migrației, dreptul refugiaților, protecția internațională, drepturile fundamentale ale omului, precum și cunoștințe interdisciplinare relevante.

În acest sens, programul este aliniat cu Strategia OIM pentru Republica Moldova 2025-2027, angajamentele internaționale ale Republicii Moldova în cadrul Pactului Global pentru Migrație și ale Convenției de la Geneva privind statutul refugiaților, oferind absolvenților premise reale de inserție profesională în sectorul public, instituțiile internaționale, organizațiile neguvernamentale, sistemul judiciar și cel academic.

6. POSIBILITĂȚILE DE ANGAJARE A ABSOLVENȚILOR, CORELATE CU CORM ȘI ESCO.

Programul de masterat *Drept migrațional și protecția refugiaților* formează specialiști cu o calificare avansată în domeniul juridic, capabili să răspundă cerințelor tot mai complexe ale pieței muncii naționale și internaționale în materia migrației, azilului și protecției internaționale a drepturilor omului.

Absolvenții programului dobândesc competențe profesionale care le permit integrarea pe diverse segmente ale pieței muncii, în funcții și ocupații reglementate atât de CORM 006-2021, cât și de sistemul european ESCO. Printre ocupațiile relevante se regăsesc: jurist în administrația publică inclusiv în structuri ale Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul General pentru Migrație; consilier juridic în instituții publice, organizații internaționale și ONG-uri specializate; specialist în integrare socială a migranților/refugiaților; asistent juridic în domeniul protecției internaționale; expert în controlul migrației și al frontierelor; consilier juridic cu specializare în dreptul internațional al migrației și azilului; specialist în monitorizarea și promovarea drepturilor fundamentale ale migranților și refugiaților; funcționar în cadrul instituțiilor europene sau internaționale implicat în elaborarea politicilor migraționiste.

Programul de master oferă, totodată, o bază solidă pentru angajarea în instituții internaționale UNHCR, IOM, Consiliul Europei, UE, în organizații neguvernamentale cu profil umanitar sau juridic, precum și în sistemul academic și de cercetare. Absolvenții pot activa și ca experți independenți sau consultanți în domeniul mobilității internaționale, al regimului juridic al străinilor și al protecției internaționale.

Această diversificare a posibilităților de angajare reflectă atât caracterul interdisciplinar al programului, cât și racordarea sa la standardele ocupaționale naționale și europene.

7. ACCESUL LA STUDII A TITULARILOR DE DIPLOME OBȚINUTE DUPĂ FINALIZAREA RESPECTIVULUI PROGRAM DE STUDII.

Titularii diplomei de master obținute în cadrul programului *Drept migrațional și protecția refugiaților* beneficiază de dreptul de a accede la ciclul III de studii – doctorat, în conformitate cu prevederile Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, precum și cu Regulamentele instituționale privind organizarea studiilor superioare de doctorat. Absolvenții pot fi admiși în școli doctorale acreditate, în specializări precum: Drept public; Drept internațional public; Dreptul Uniunii Europene; Drepturile omului; Politici publice în domeniul migrației și azilului sau alte domenii conexe relevante, în funcție de tematica propusă pentru cercetare și compatibilitatea cu domeniul de formare.

Diploma de master conferă titularilor nu doar recunoaștere academică la nivel național, ci și eligibilitate pentru participarea la programe doctorale internaționale, inclusiv în cadrul Spațiului European al Învățământului superior datorită conformității programului cu standardele Procesului de la Bologna.

8. COMPETENȚELE GENERALE ȘI PROFESIONALE ASIGURATE DE PROGRAMUL DE STUDII.

Programul de masterat *Drept migrațional și protecția refugiaților* urmărește formarea unor specialiști cu pregătire avansată în domeniul juridic, capabili să gestioneze în mod competent, responsabil și conform normelor legale naționale și internaționale, problemele juridice aferente fenomenelor migraționiste și protecției persoanelor aflate în nevoie de protecție internațională.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG 1. Operarea cu baze de date și informații juridice. Dezvoltarea capacității de a accesa, selecta, gestiona și valorifica baze de date juridice, documente normative și surse oficiale de informare inclusiv naționale, europene și internaționale relevante pentru regimul juridic al străinilor, protecția refugiaților și drepturile omului.

CG 2. Cercetarea/Analiza datelor și informațiilor referitoare la probleme/situații concrete din domeniul migrației și protecției refugiaților. Dobândirea abilității de a identifica, interpreta și evalua date juridice, administrative și sociale privind fenomenele migraționiste, cu aplicabilitate în analiza situațiilor concrete din practica juridică și administrativă.

CG 3. Interpretarea prevederilor legale din domeniul migrației și protecției refugiaților. Formarea competenței de a interpreta normele juridice naționale și internaționale în domeniul dreptului migrației, azilului și protecției internaționale, în conformitate cu principiile statului de drept și jurisprudența relevantă cum ar fi CEDO, CJUE etc.

CG 4. Adoptarea și/sau validarea strategiilor de rezolvare a situațiilor specifice din domeniul migrației și protecției refugiaților. Capacitatea de a adopta raționamente juridice bine fundamentate și de a propune soluții strategice în cazuri complexe ce implică migrație, statutul juridic al refugiaților sau alte forme de protecție internațională.

CG 5. Elaborarea soluțiilor de rezolvare a problemelor/sarcinilor specifice activității profesionale juridice. Aptitudinea de a analiza situații juridice specifice și de a formula răspunsuri sau soluții conforme cadrului legal aplicabil în contextul național/internațional al gestionării fluxurilor migraționiste.

CG 6. Elaborarea documentelor juridice specifice domeniului migrației și protecției refugiaților. Competența de a redacta acte juridice relevante cum ar fi cereri de azil, contestații, opinii juridice, acte administrative, note informative, rapoarte etc. specifice instituțiilor care gestionează migrația și protecția refugiaților.

CG 7. Verificarea respectării procedurilor judiciare. Dezvoltarea capacității de a evalua conformitatea procedurilor legale aplicate în materia migrației și azilului cu normele de procedură internă și internațională, inclusiv în contextul litigiilor privind protecția drepturilor fundamentale.

CG 8. Asigurarea ordinii juridice și protecției drepturilor. Însușirea unei atitudini profesionale orientate spre consolidarea ordinii juridice, apărarea drepturilor persoanelor vulnerabile migranți, apatrizi, refugiați și respectarea demnității umane, în concordanță cu obligațiile internaționale ale Republicii Moldova.

COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)

CP 1. Corelarea prevederilor constituționale cu situațiile faptice în contextul regimului juridic aplicabil străinilor, apatrizilor și refugiaților.

CP 2. Realizarea controlului constituționalității actelor normative, inclusiv a celor ce transpun tratate internaționale privind migrația și azilul, la care Republica Moldova este parte.

CP 3. Planificarea și organizarea activității de îndeplinire a justiției în cadrul proceselor de soluționare a litigiilor din domeniul migrației și protecției internaționale.

CP 4. Examinarea cauzelor în limitele competenței prevăzute de lege, ce privesc statutul juridic al străinilor, decizii de expulzare sau acordare/refuz de protecție.

CP 5. Adaptarea/emiterea actelor procedurale în conformitate cu competența atribuită aplicabil în domeniul contenciosului administrativ, constituțional sau penal privind străinii și refugiații.

CP 6. Monitorizarea calității, eficienței justiției și conformității cu normele dreptului internațional a procesului de executare.

CP 7. Corelarea normelor juridice la situațiile faptice prin interpretarea contextuală a legislației naționale și a tratatelor internaționale în materie.

CP 8. Consilierea și asistența juridică calificată migranților, solicitanților de azil, refugiaților sau altor subiecți din domeniul migrației.

CP 9. Evaluarea circumstanțelor în vederea executării documentelor executorii în conformitate cu principiile proporționalității și legalității.

CP 10. Intentarea procedurilor de executare în cauzele ce implică decizii de returnare, recunoaștere a statutului juridic sau compensații.

Aceste competențe contribuie la formarea unor profesioniști capabili să activeze eficient în domeniul migrației, azilului și protecției internaționale, în conformitate cu prioritățile Republicii Moldova și angajamentele sale internaționale.

9. ACCESUL LA STUDII A TITULARILOR DE DIPLOME OBȚINUTE DUPĂ FINALIZAREA RESPECTIVULUI PROGRAM DE STUDII

Absolventul care a absolvit studiile de masterat (Ciclul II), corespunzătoare nivelului 7 conform Cadrului Național al Calificărilor (CNC).

Pregătirea profesională a acestuia se amplifică prin continuarea studiilor de doctorat (Ciclul III – nivel 8 CNC) precum și prin participarea la programe de formare profesională continuă. Dobândirea unei calificări corespunzătoare nivelului 7 sau 8 facilitează accesul la funcții de conducere, coordonare sau control în instituții ori organizații relevante.

Formarea profesională continuă este reglementată printr-un ansamblu normativ, instituțional și procedural, care include mecanismele, programele și furnizorii acreditați ce sprijină perfecționarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale persoanelor deja calificate inițial. Aceasta poate avea loc prin specializare, reconversie profesională, acumulare de competențe multiple sau calificări adiționale, în funcție de nevoile și cerințele pieței muncii sau ale domeniului juridic.

AVIZAT,

Șef al Inspectoratului General pentru Migrație al MAI,
comisar-șef

Valentin FIODOROV

COORDONAT,

Decan al Facultății Drept, administrație, ordine și securitate
publică,
doctor în drept, conferențiar universitar,
comisar-șef

Vitalie IONAȘCU

COORDONAT,

Prim-prorector pentru studii și management al calității,
doctor în drept, conferențiar universitar,
comisar-șef

Iurie ODAGIU
